

НАЦРТ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
СПРЕЧАВАЊУ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

Члан 1.

У Закону о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 91/19 и 153/20), у члану 4. став 1. тачка 17) тачка на крају замењује се тачком и запетом.

Додаје се тачка 18), која гласи: „18) Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности.”

Члан 2.

У члану 110. став 1. речи: „члана 4. став 1. тачка 9) овог закона, у складу са законом којим се уређује делатност ревизора и члана 4. став 1. тачка 17) овог закона који пружа услуге повезане с дигиталним токенима, у складу са законом којим се уређује дигитална имовина” замењују се речима: „члана 4. став 1. тачка 9) овог закона, у складу са законом којим се уређује делатност ревизора, члана 4. став 1. тачка 17) овог закона који пружа услуге повезане с дигиталним токенима, у складу са законом којим се уређује дигитална имовина и члана 4. став 1. тачка 18) овог закона, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала”.

Члан 3.

Прописи донети на основу Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма ускладиће се са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се по истеку три месеца од дана његовог ступања на снагу.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 17. Устава Републике Србије којом је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује друге односе од интереса за Републику Србију, у складу с Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС“, бр. 113/2017 и 91/2019 – у даљем тексту: Закон) се уређују радње и мере које се предузимају ради спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма. Обвезници тог закона су финансијске и нефинансијске институције, које морају да испуне све обавезе које се тичу спречавања прања новца и финансирања тероризма, укључујући идентификацију странке на прописан начин.

Разлог за доношење Закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма је увођење новог обвезника Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, како би се систем за спречавање прања новца и финансирања тероризма даље унапредио и обезбедио ефикасан надзор над применом тог закона од стране Комисије за хартије од вредности.

Такође, укључивање Централног регистра, депо и клиринг хартија од вредности у круг обвезника овог закона додатно ће се спречити уношење у финансијски систем имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом, а која је намењена прању новца и финансирању тероризма, односно унапредити откривање такве имовине уколико је већ у систему. Тиме се стварају и предуслови за успостављање пословне сарадње између Централног регистра, депо и клиринг хартија од вредности и међународних финансијских институција, као што је Еуроклир (*engl Euroclear*) и сл.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. се под појам обвезника у смислу Закона додаје Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности.

Чланом 2. је предвиђено да надзор над применом Закона од стране Централног регистра, депо и клиринг хартија од вредности врши Комисија за хартије од вредности у складу са законом којим се уређује тржиште капитала.

Чланом 3. утврђен је рок за усклађивање прописа донетих на основу Закона са одредбама овог закона.

Чланом 4. уређују се ступање на снагу и почетак примене овог закона.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Финансијски ефекти спровођења закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

На кога ће и како највероватније утицати решења у закону

Решења утврђена у овом закону највише ће утицати на Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, који до сада није имао обавезу примењивања Закона. Што се тиче надзорног органа, Комисија за хартије од вредности имаће у оквиру надзора додатне обавезе, али с обзиром на знање и искуство у овој области, овај надзорни орган ће се врло брзо прилагодити новим решењима.

Трошкови које ће примена закона створити грађанима и привреди

Трошкове ће имати пре свега Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, који до сада није био у систему за спречавање прања новца и финансирања тероризма, те ће бити неопходно организационо, кадровско и техничко усклађивање са овим законом, као и доношење одговарајућих унутрашњих аката.

Грађани неће имати трошкове услед примене овог закона.

Да ли позитивне последице доношења закона оправдавају трошкове

Трошкови које послови спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма могу изазвати код обвезника свакако су незнатни у односу на штету коју обвезник може претрпети ако не поступа у складу са законом, а тиче се различитих мера и казни које се могу изрећи за кршење одредаба Закона и прописа донетих на основу Закона, укључујући и репутациони ризик.

Правна сигурност у овој области допринеће и привлачењу страних инвестиција јер страни инвеститори у највећој мери улажу своја средства у окружења која су стабилна и у којима се поштују прописи о спречавању прања новца.

Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Овај закон неће непосредно утицати на стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију.

Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне

Највећи део одредаба овог нацрта, тј. све одредбе које не представљају искључиво правноредакцијско усклађивање, биле су предмет консултација са свим заинтересованим странама, укључујући обвезника.

Мере које ће се током примене закона предузимати како би се постигло оно што се законом предвиђа

Овим законом предвиђено је усклађивање прописа донетих на основу Закона, како би се обезбедила пуна примена нових решења. С тим у вези, надзорни орган ће ускладити смернице за примену одредаба Закона од стране обвезника под њиховим надзором са новим решењима.

V. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Појмови

Обвезници

Члан 4.

Обвезници, у смислу овог закона, јесу:

- 1) банке;
- 2) овлашћени мењачи и привредни субјекти који мењачке послове обављају на основу посебног закона којим се уређује њихова делатност;
- 3) друштва за управљање инвестиционим фондовима;
- 4) друштва за управљање добровољним пензијским фондовима;
- 5) даваоци финансијског лизинга;
- 6) друштва за осигурање која поседују дозволу за обављање животних осигурања и друштва за посредовање у осигурању када обављају послове посредовања у животним осигурањима; друштва за заступање у осигурању и заступници у осигурању, који имају дозволу за обављање послова осигурања живота, осим друштава за заступање и заступника у осигурању за чији рад одговара друштво за осигурање у складу са законом;
- 7) брокерско-дилерска друштва;
- 8) приређивачи посебних игара на срећу у играчницама и приређивачи игара на срећу преко средстава електронске комуникације;
- 9) друштво за ревизију и самостални ревизор;
- 10) институције електронског новца;
- 11) платне институције;
- 12) посредници у промету и закупу непокретности;
- 13) факторинг друштва;
- 14) предузетници и правна лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга;
- 15) порески саветници;
- 16) јавни поштански оператор са седиштем у Републици Србији, основан у складу са законом којим се уређују поштанске услуге, који пружа платне услуге у складу са законом којим се уређује пружање платних услуга;
- 16а) лица која се баве поштанским саобраћајем;
- 17) пружаоци услуга повезаних с дигиталном имовином.
- 18) **ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР, ДЕПО И КЛИРИНГ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ.**

Обвезници су и адвокати када:

- 1) помажу у планирању или извршавању трансакција за странку у вези са:

- (1) куповином или продајом непокретности или привредног друштва,
 - (2) управљањем имовином странке,
 - (3) отварањем или располагањем рачуном код банке (банкарским рачуном, штедним улогом или рачуном за пословање са хартијама од вредности),
 - (4) прикупљањем средстава неопходних за оснивање, обављање делатности и управљање привредним друштвима,
 - (5) оснивањем, пословањем или управљањем привредног друштва или лица страног права;
- 2) у име и за рачун странке врше финансијску трансакцију или трансакцију у вези са непокретношћу.

Обвезници су и јавни бележници када сачињавају или потврђују (солемнизују) исправе у вези са пословима из става 2. овог члана.

Остали органи надлежни за вршење надзора

Члан 110.

Комисија за хартије од вредности врши надзор над применом овог закона од стране обвезника из члана 4. став 1. тачка 1) овог закона, када се ради о кастоди и пословима овлашћене банке, члана 4. став 1. тач. 3) и 7) овог закона, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, законом којим се уређује преузимање акционарских друштва и законом којим се регулише пословање инвестиционих фондова, ЧЛАНА 4. СТАВ 1. ТАЧКА 9) ОВОГ ЗАКОНА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ДЕЛАТНОСТ РЕВИЗОРА, ЧЛАНА 4. СТАВ 1. ТАЧКА 17) ОВОГ ЗАКОНА КОЈИ ПРУЖА УСЛУГЕ ПОВЕЗАНЕ С ДИГИТАЛНИМ ТОКЕНИМА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ДИГИТАЛНА ИМОВИНА И ЧЛАНА 4. СТАВ 1. ТАЧКЕ 18) ОВОГ ЗАКОНА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА.

Орган надлежан за надзор у области пореског саветовања врши надзор над применом овог закона од стране обвезника из члана 4. став 1. тачка 15) овог закона, у складу са законом којим се уређује надлежност и организација тог органа.

Орган надлежан за надзор у области игара на срећу врши надзор над применом овог закона од стране обвезника из члана 4. став 1. тачка 8) овог закона, у складу са законом којим се уређује надлежност и организација тог органа.

Министарство надлежно за инспекцијски надзор у области трговине врши надзор над применом овог закона од стране обвезника из члана 4. став 1. тачка 12) овог закона, у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Адвокатска комора Србије врши надзор над применом овог закона од стране адвоката.

Министарство надлежно за инспекцијски надзор у области трговине врши надзор над применом одредбе члана 46. овог закона.

Министарство надлежно за послове поштанског саобраћаја врши надзор над применом овог закона од стране обвезника из члана 4. став 1. тачка 1ба) овог закона.

Јавнобележничка комора врши надзор над применом овог закона од стране јавних бележника.

